

Turvallisuusvaikutukset osana ennakkoarviointia?

Kuntamarkkinat 12.9.2018

Maria Salenius
Erityisasiantuntija
Kuntaliitto
Kuntakehitys, demokratia ja johtaminen
Etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi
050-561 0466
Twitter: Maria_Salenius



Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi



- Ympäristövaikutusten arviointi (YVA)
- Terveysvaikutusten arviointi (TVA)
- Mielenterveysvaikutusten arviointi (MIVA)
- Sosiaalisten vaikutusten arviointi (SVA)
 - Lapsivaikutusten arviointi (LAVA)
- Sukupuolivaikutusten arviointi (SUVA)
 - Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi (IVA)
- ym.



Erilaisia vaikutuksia arvioidaan samanaikaisesti:

- 1) kuntalais-
- 2) ympäristö-
- 3) organisaatio- ja henkilöstö- sekä
- 4) taloudelliset vaikutukset

Sähköinen työväline ennakkoarviointiin

- Kehitetty Kuntaliiton suosituksen (2011) pohjalta www.hyvinvointikertomus.fi
- Tukee kuntien viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä valmistelussa
- Auttaa arvioimaan eri päätösvaihtoehtojen vaikutuksia useammasta näkökulmasta



Näkökulmien eri vaikutuskohteet

1. Kuntalaisvaikutukset: terveys ja hyvinvointi, yhdenvertaisuus, vaikutukset eri ikäryhmiin, tasa-arvo: sukupuolten ja kieliryhmien välinen, osallisuus, työllisyys, elinkeinoelämä, tietoyhteiskuntataidot (sisältää tietoturvan, palvelujen ja sosiaaliturvan tason), turvallisuus, kattavuus ja saatavuus kunnan eri alueilla

2. Ympäristövaikutukset: ihmisten elinolot, terveys ja viihtyvyys, maaperä, luonnon monimuotoisuus, ilmasto, maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö, rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne

3. Henkilöstö ja organisaatiovaikutukset: keskinäiset toimivaltamuutokset, uudet palveluiden tuottamistavat, organisaation tehtävien määrä, laatu ja menettelytavat, henkilöstömäärä, asema ja osallisuus, organisaation raportointi – tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet ja kielelliset velvollisuudet

4. Taloudelliset vaikutukset: väestöryhmien ja kotitalouksien asema ja käyttäytyminen, Yritysten toiminta ja niiden välinen kilpailu sekä markkinoiden toimivuus, kunnallistalouden yhteisöjen rahoitus, voimavarojen jako, työllisyys ja tuottavuus sekä palvelutuotannon muutos

6 VAIHETTA

Ennakoarvioinnin toteuttamiseen

1

VAIKUTUSTEN TUNNISTAMINEN

Tunnistetaan päätösten vaikutuksia eri näkökulmista:

- kuntalaisvaikutukset
- ympäristövaikutukset
- organisaatio- ja henkilöstövaikutukset
- taloudelliset vaikutukset

2

VAIHTOEHTOJEN VERTAILU

Vaihtoehtoja vertaillaan toisiinsa ja vertailun tulos kirjoitetaan perustelutekstiin. Esittelijä ottaa kantaa eri vaihtoehtoihin.

3

PÄÄTÖKSEN SEURANTA

Kun päätös on tehty, sovitaan miten, kuka ja millä aikataululla päätöksen toteutumista seurataan.

4

PÄÄTÖS ENNAKKOARVIOINNIN TEKEMISESTÄ

Kunnan on hyvä linjata itselleen, mitkä päätökset vaativat ennakoarviointia. Linjaus voi olla lista asioista tai yleinen periaatepäätös ennakoarvioinnin toteuttamisesta.

5

PÄÄTÖS-VAIHTOEHTOJEN MUODOSTAMINEN

Muodostetaan vaihtoehtoisia päätösesityksiä ja esitetään niiden vaikutukset.

6

PÄÄTÖSESITYKSEN LAADINTA

Vaihtoehtojen vertailun jälkeen esittelijä esittää päätettäväksi parhaimpina pitämänsä ratkaisuvaihtoehtoa.

Kaksi tapaa tuoda turvallisuus mukaan:

[illegible]

Lisää vaikutuskohde

Lisää näkökulma

TAI:

Otetaan turvallisuus
omaksi
näkökulmakseen
muiden rinnalle ja
tarkastellaan sitä
kärkenä.

Turvallisuus ▾

Kuntalainen

Ympäristö

Organisaatio ja henkilöstö

Talous

Turvallisuus

Kaikki näkökulmat

Näkökulma: Turvallisuus

Vaikutuskohde	Lyhyt aikaväli	Pitkä aikaväli	Indikaattorit
Koettu turvallisuus			 0
Kuvaus			
Miten turvallisesti asuinalue koetaan päätöksen jälkeen, jos valaistusta vähennetään?			
Rikosten ehkäisy			 0
Kuvaus			
Mukaan voidaan hakea indikaattoreita tukemaan arviointia.			

EVAuksen hyödyt

Avoimempi päätöksentekokulttuuri



Mahdollistaa eri intressien, tavoitteiden ja näkökulmien käsittelyn.

Tiivistää yhteistyötä jo valmisteluvaiheessa



Varmistaa valmistelun ja päätöksenteon laatua.

Suuntaa resurssit oikeaan paikkaan



Auttaa parhaan ratkaisun valinnassa.

Ennakkoarviointikäytäntöjen uudistaminen ja toimeenpano -projekti

- Kuntaliiton, STM:n ja THL:n yhteinen ponnistus vaikutusten ennakkoarviointikulttuurin edistämiseksi
- Tarjolla tilaisuuksia, materiaalia, koulutusta...
 - » 28.9. ja 26.11. Kuntien Eva-treffit
<https://www.kuntaliitto.fi/tapahtumat/2018/eva-treffit-2892018>
 - » Sähköinen työväline päivittyy mennessä

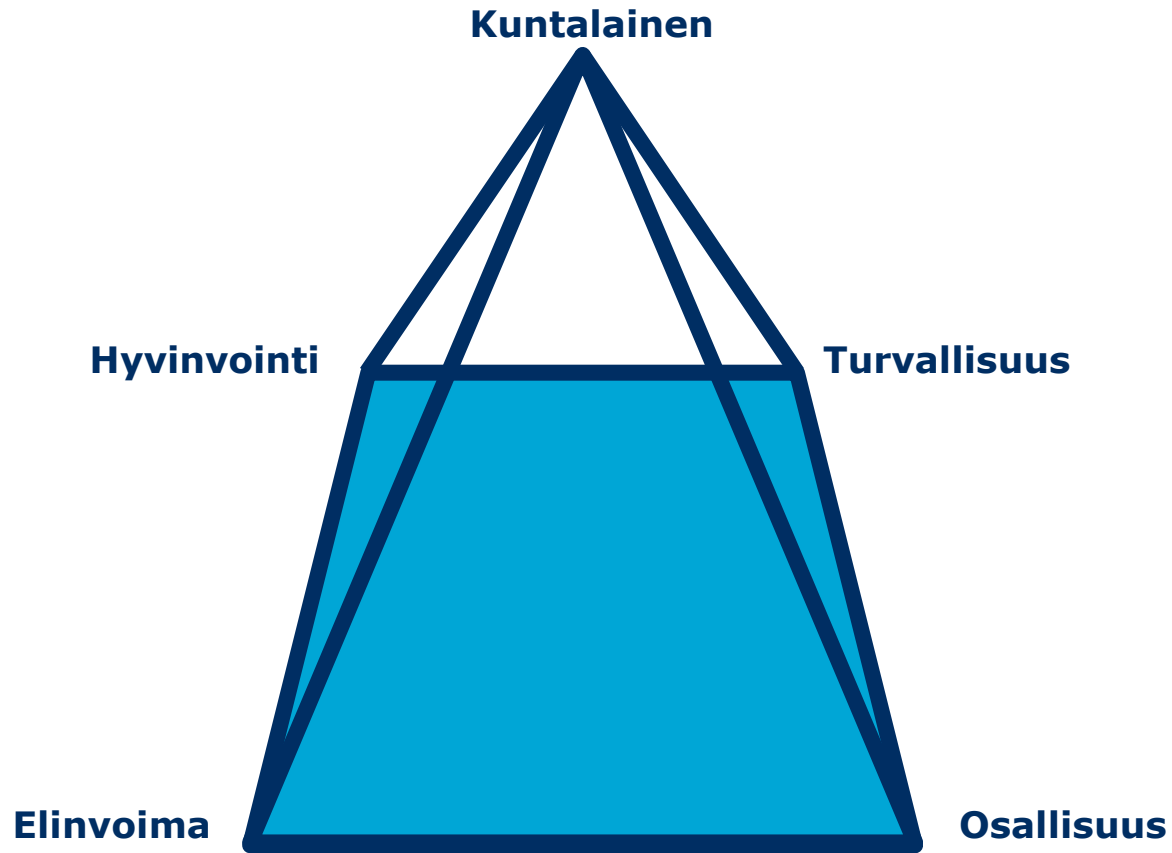


Kuntien ja maakunnan yhdyspinta hyvinvoinnin edistämisessä ja sen johtamisessa

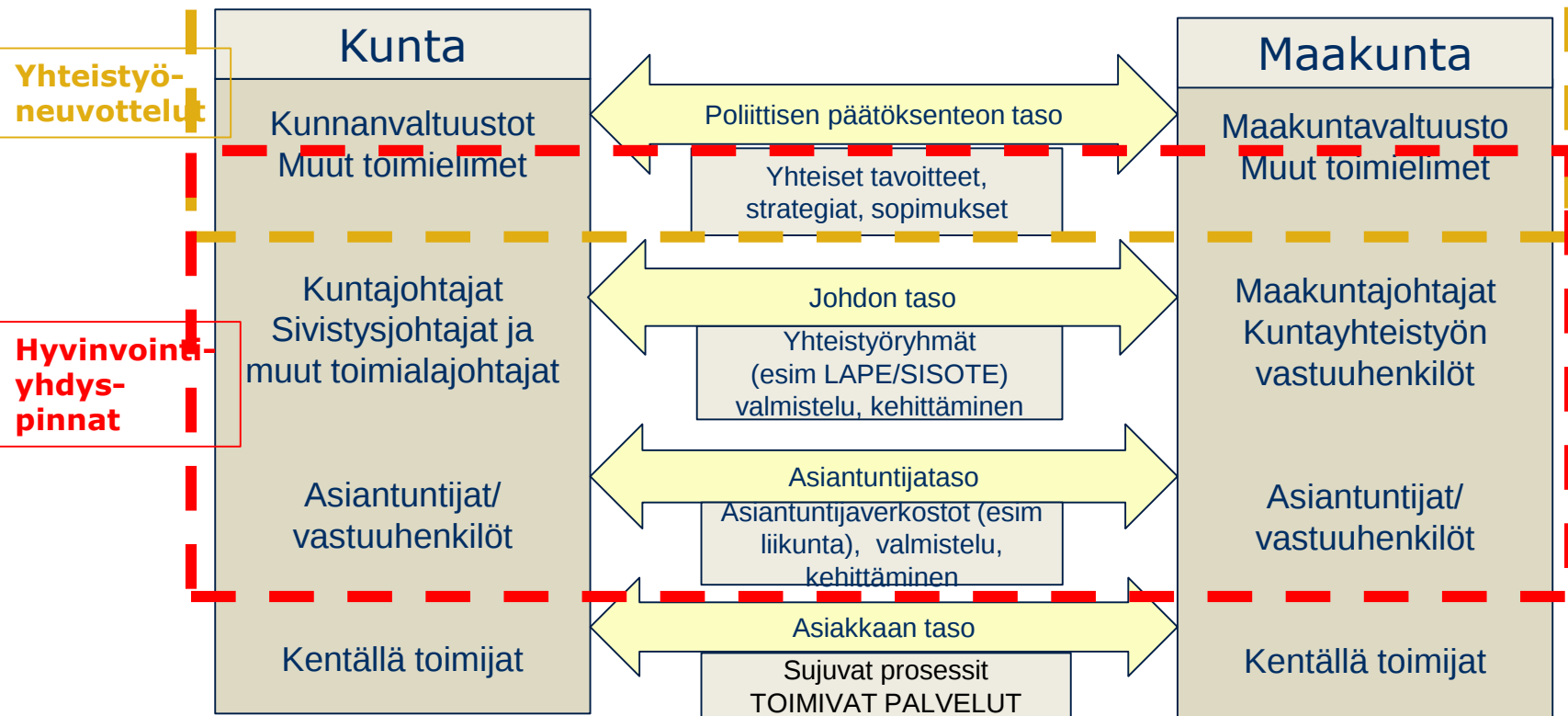
Ville Nieminen, projektipäällikkö,
Kuntaliitto

@ViVaNieminen





Kunnan ja maakunnan väliset yhteistyön tasot



Valtuustojen yhteistyöneuvottelut

- Painopisteet ja indikaattorit
- Strategiset tavoitteet
- Aikataulutus
- Järjestöjen avustukset
- Hyte-kannusteet (Maakunnilta kunnille)?

Hyvinvointiyhdyspinnat

- Asiantuntijatuki
 - » Vaikutusten ennakkoarviointi
 - » Hyvinvointikertomus-prosessi
 - » Erilaiset suunnitelmat
 - » Tiedonkeruu ja koonti
 - » Tuki palveluketjuissa
- Verkostot ja vastinparit
 - » Hyvinvointikoordinaattoreiden verkosto
 - » Vastinparien nimeäminen
 - » Verkostojen ristiin pölytys
 - » Järjestöyhteistyö
- Hyvät käytännöt
 - » Koonti
 - » Levitys
- Aikataulutus

>Yhteinen tahtotila/sopimus?

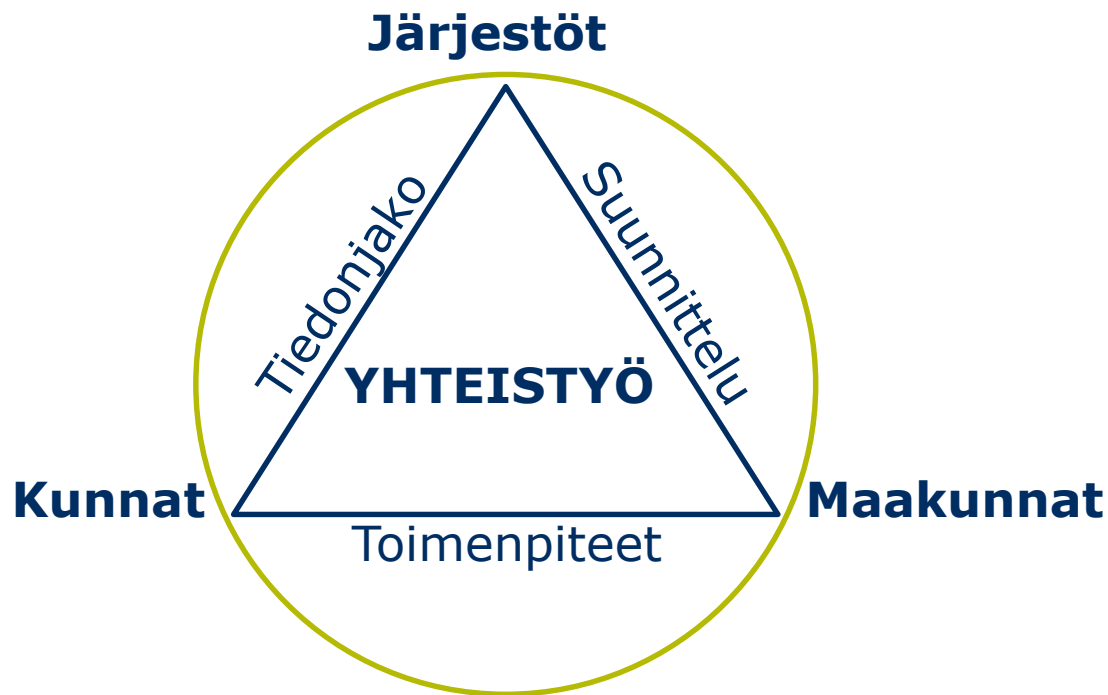
Turvallisuuden ja
varautumisen:

Indikaattorit

Asiantuntijat ja
muut toimijat

Toimenpiteet

Hyvinvointi ja turvallisuus kuntarajat ylittävänä tavoitteina



Kiitos mielenkiinnosta!

Yhteystiedot:

Ville.Nieminen@kuntaliitto.fi

+358 50 564 6622

www.kuntaliitto.fi

